
Priekšvārds

Šajā zinātnisko rakstu krājuma numurā tematiski apkopotas atziņas, kas iegūtas, veicot izpētes darbus Valsts pētījumu programmas „Lapu koku audzēšanas un racionālas izmantošanas pamatojums, jauni produkti un tehnoloģijas” 1. projekta – Izstrādāt perspektīvas lapu koku audzēšanas tehnoloģijas meža un nemeža zemēs patērētāju nodrošināšanai ar meža izejvielām – ietvaros.

Uzsākot projekta izpildi 2005. gadā, galvenais darba uzdevums bija izvērtēt Latvijas vismazāk pētītās koku sugas – baltalkšņa (*Alnus incana* (L.) Moench.) – audzēšanas un izmantošanas perspektīvas.

Baltalksnis aizņem vairāk nekā 10% no mežu teritorijas un izplatīts gan meža zemēs, gan lauksaimniecībā neizmantotajās zemēs, kur veido ražīgas kokaudzes. Meža īpašnieku interese par baltalkšņa, kā ātraudzīgas sugas, audzēšanu un audžu apsaimniekošanu ir liela.

Valsts programmas mežsaimnieciskais virziens, kura izpētes darba rezultāti apkopoti šajā krājumā, aptvēra plašu jautājumu loku: baltalkšņu audžu atjaunošanu un ierīkošanu, audžu ražību un kopšanu, ģenētikas pētījumus par ātraudzīgiem alkšņu hibrīdiem un to pavairošanas iespējām. Programmas ietvaros tika veikti pētījumi arī bērza, apses un citu lapu koku sugu audzēšanas jomā.

Rakstu krājumā publicētās atziņas palīdzēs meža īpašniekiem racionālāk risināt jautājumus, kas saistīti ar baltalkšņu audzēšanu.

Valsts pētījumu programmas 1. projekta vadītājs
Dr. sc. ing. Māris Daugavietis